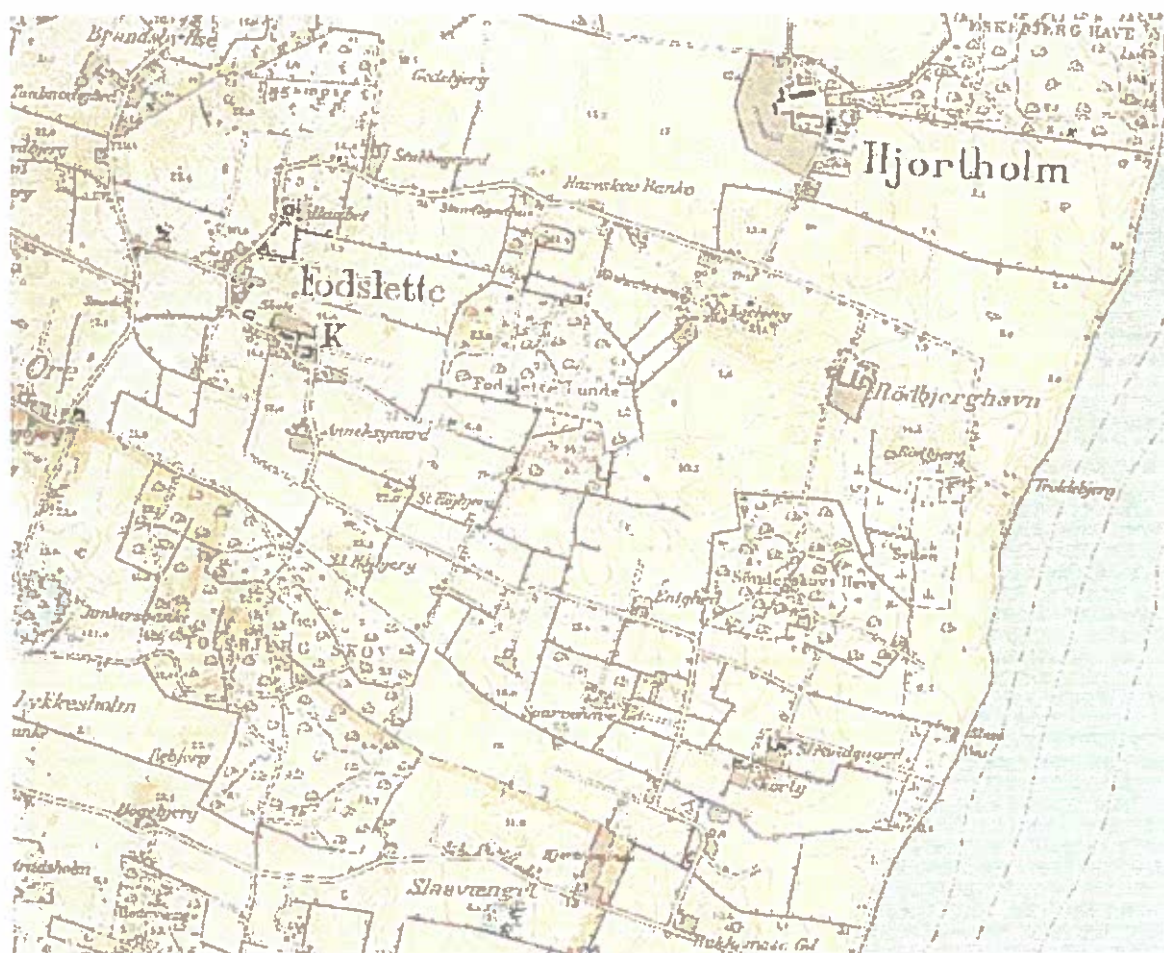

FODSLETTE - dens beboere gennem et århundrede, årene ca. 1900 - 2000

Ved Inger Hansen.

Forfattet januar 2002 med hjælp af gode gamle bysbørn.

Johannes Jorgensen skrev "Tanker på en bænk" i det lokale kirkeblad i 2001. Det gav mig idé'en til at fortælle mere om Fodslette-beboerne. Jeg har ladet mig inspirere af Johannes' erindringer og med ændringer og tilføjelser samlet det hele. Med stor hjælp af Caroline, Hans, Agnethe og Wiggo har jeg skrevet, hvad vi kan huske om Fodslette og de mennesker, der bor og har boet her.

*Inger Hansen
Fodslette, januar 2002*

Fodslette

Imod sydøst afgrænsede "Bukkemose" den yderste del af Fodslette. Her boede Karen og Anders Jensen med deres 13 børn. De overtog gården i 1929 efter Rasmus Sørensen. I dag ejes "Bukkemose" af Steen Thorngren.

"Bukkemose"

Skråt overfor boede Flintegårds, Caroline og Christian. (Bukkemosevej 8) Deres søn og svigerdatter Ludvig og Eva overtog ejendommen. I dag er det fritidshus.

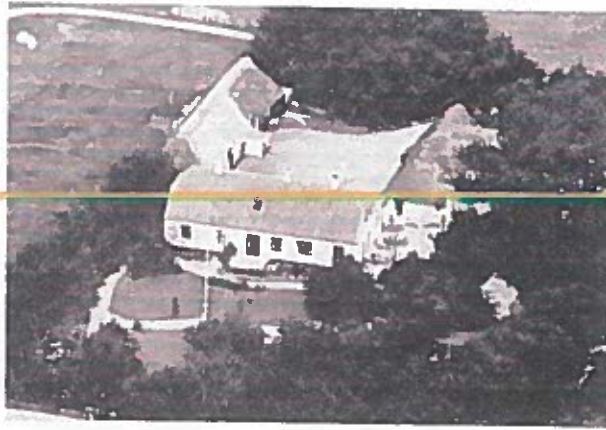
I den næste ejendom (Bukkemosevej 6) bor Ellen og Christian Steffensen. Før dem boede Constance og Anthon Snedker her.

Oppe ved "Spurvehaven" i Bukkemosevej 4 boede Caroline og Hans Jørgen Jensen. Efter dem boede Ruth og Aksel Madsen i huset i en årrække. Nu er det fritidshus.

I det næste, også ved "Spurvehaven" (Bukkemosevej 2) boede Laura og Jens Peter Jørgensen. Deres søn og svigerdatter Johannes og Agnes overtog ejendommen. De solgte senere til en fotograf fra Svendborg. I dag bebos ejendommen af Flemming Nielsen.

På den anden side af vejen går en sidevej ned til Johanne og Christian Hansens gård (Bukkemosevej 1). Johanne døde i 1934, og han giftede sig med Marie. Nogle år senere flyttede de til Humble efter at have solgt gården til Karla og Aksel Jacobsen. I dag er det deres søn og svigerdatter, Finn og Anette Thilleman der ejer gården.

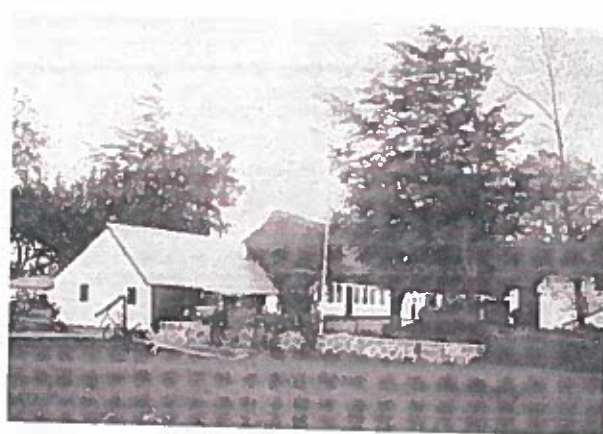
Længst ude lå "Strandgården" (Sonderskovvej 24). Her boede Tine og Martin Madsen - Martin "Smed". Caroline og Christian Madsen fik gården efter dem, og cirka år 1950 overtog deres søn og svigerdatter, Egon og Ruth Madsen, den. Parret har senere bygget hus oppe ved vejen og deres søn og svigerdatter, Bent og Bente Madsen, bor nu på gården.

"Strandgården"

Den næste gård er "Enighed" (Sonderskovvej 25). Her boede Karen og Mads Nielsen Madsen. Gården blev handlet nogle gange indtil Else og Johannes Christiansen "Bogetoft" købte den og beboede den i nogle år. Da de ønskede at flytte til Humble, solgte de gården til Connie og Niels Børge Jørgensen, som drev gården en del år. For ca. 2 år siden solgte Connie og Niels Børge "Enighed" og flyttede op i "Spurvehaven" (Sonderskovvej 22). På "Enighed" bor nu Karla og Aksel Jacobsen.

I "Spurvehaven" (Sonderskovvej 22) boede skrædder Niels Jørgensen og Maren sammen med skrædderens far, som også hed Niels. Da skrædderen flyttede op i "byen" (Sonderskovvej 1), overtog sønnen Niels gården. Han var gift med Ellen "Kosse" fra Brandsby. Da Ellen døde, blev stuehuset gennem nogle år lejet ud. Nu bor som tidligere nævnt Connie og Niels Børge i "Spurvehaven", som jo er hans fødegård.

"Spurvehaven"

Så kommer vi til "Hulemose" (Sønderskovvej 20), hvor Peter og Hansigne "Smed" boede. De flyttede til Søndebro, og gården skiftede ejere nogle gange. I dag bor Elsebeth og Troels Jacobsen på gården. Den er nu blevet til trælasthandelen "Hulemosegård". Dog er selve forretningen nylig flyttet til Svendborg.

På den anden side af Sønderskovvej ligger en lille ejendom (Sønderskovvej 23), hvor Caroline og Christian Larsen boede med sønnen Rasmi. Rasmi overtog stedet efter sine forældre og blev gift med Christiane fra Nordenbro. I dag er det fritidshus.

Bagved, op ad en lille sidevej, boede Martine og Jacob Jeppesen (Sønderskovvej 21). I dag er det sønnen og svigerdatteren, Ejner og Bente Jeppesen, der har ejendommen.

I Sønderskovvej 18 boede Thyra og Christian Truelson. Thyra havde i flere år søndagsskole for byens børn. I dag bor Apoteker Jørgen Schiøtz og hans kone Birgit på stedet.

Der er nu et stykke vej op til "byen", hvor "Anneksgården" (Sønderskovvej 16) er den første gård, vi kommer til. Her boede Christian Petersen - "Pæ'sen" - med sin kone Christine og deres 7 piger. Gården blev overtaget af datteren Ebba og svigersønnen Carl Hansen. I dag ejes den af deres søn og svigerdatter, Mogens og Kirsten Hansen.

"Anneksgården"

På modsatte side lidt længere fremme boede Marie og Svend Clausen (Sønderskovvej 19). Gården hørte oprindeligt til skolen og kaldtes "Skolegården". Den er senere overtaget af Marie og Svends datter og svigersøn, Caroline og Oskar Hansen. Caroline bor nu alene på gården.

Sønderskovvej 19, år 2002

På hjørnet i Sønderskovvej 14 boede Jens Madsen Holm med sin kone. Senere kom Karl "Snit" Rasmussen til. Huset solgtes til Ida og Henry Bruus. I dag er det fritidshus.

På marken bag Oskar og Carolines "Skolegården", ned ad en sidevej, boede Maja og Hans "Knud" Hansen sammen med "Gammelhansi", Hans "Knuds" far, efter hvem parret havde overtaget ejendommen. "Gammelhansi" hed også Hans "Knud". I dag er huset fritidshus.

På Sønderskovvej 15 boede sognefoged Christian Rasmussen og Margrethe. Derefter kom deres søn Hans Christian Rasmussen, "Titman". Senere kom Alma og Axel Petersen, efterfulgt af Olga og Hans Nielsen, som byttede med Hans' forældre Anna og Johannes Nielsen "Kistrup", da de unge skulle overtage "Birkegård". Nu bor Hans Kistrup igen på gården, gennem tiden kaldt "Sognefogedgården".

Sønderskovvej 15, år 2002

I "Anneksgårdens" fodermesterhus boede Marie og Julius Als som fodermesterfolk. Efter dem kom Ida og Henry Bruus og boede der nogle år; det var før de købte huset på hjørnet. Siden kom Lilly og Christian Didriksen. Midt i '60'erne købte Marie og Niels Hansen huset; det er nu fritidshus.

Derefter ligger Sønderskovvej 10, hvor skomager Søren "Smut" og Antonie Christensen boede. De solgte til Laura og Jens Peter Jørgensen. I dag er det fritidshus.

Sønderskovvej 10, år 2002

I det næste (Sønderskovvej 6) boede Ane og Niels "Bruus" Sørensen. Senere købte deres datter Anna Rasmussen huset, men det var beboet af Knud Sørensen og hans familie i en årrække, indtil Anna selv flyttede ind. I dag er det Annas søn, Knud Erik Rasmussen, "Nuddi", der bor i huset.

Bagved ligger et hus (Sønderskovvej 8), hvor skomager Jens Iversen boede sammen med sin husbestyrerinde Alexia. Han skænkede huset til kommunen med den klausul, at det skulle bebos af "en agtværdig ældre dame". Der kom så Hans Jørgens Caroline til at bo. Det blev dog solgt til Arne Westergård, hvorefter forskellige har boet her.

Som "byens" midtpunkt ligger kirken og neden for den, skolen (Sønderskovvej 11). Lærere ved skolen fra 1900 - 1962 var: Niels Jørgensen til 1924, hvor han blev afløst af lærer Clausen. Derefter kom lærer Kremmer, som virkede fra midten af '30'erne, indtil skolen lukkede i 1962, og eleverne flyttede til den ny skole i Tryggelev.

Der har været skole i Fodslette med landbrug og 1 lærer langt tilbage i tiden, men først i 1901 kom der forskolelærerinde. Derfor blev der indrettet en lille lejlighed og et ekstra klasseværelse i længen op mod kirken.

Som lærerinder i forskolen var der forskellige i et par år ad gangen. Karen Gotschau underviste fra 1905 -1910, hvor hun giftede sig med Keilgaard. Marie Sandager kom i 1928. Hun blev senere gift med Aage Kremmer, og da skolen lukkede i 1962 købte de bygningerne og arbejdede som lærere ved Tryggelev Skole. Kremmer kom siden på plejehjem, hvor han var til sin død i 1999. Nu ejer 2 familier skolen, Jens Lützen og Nico Hansen.

Da Marie Sandager blev gift med Kremmer stod lærerindelejligheden tom indtil købmand H.C.'s mor Amanda flyttede ind. Mine og Kaj "Gabriel" har også boet der og måske også andre, men da Alma Petersen var blevet alene, flyttede hun i 1958 ind og blev boende i flere år.

For enden af Laura og Jens Peter's have lå "Rabalder-huset". Oprindeligt var det beregnet til at opstalde præstens hest, mens han var i kirke, men der var også plads til "snit-skole" og danseskole. Da Svend Clausen købte skolejorden i 1924, var det slut med landbrug til skolen. På et tidspunkt blev skolens anden længe ændret fra stald og lade til gymnastiksal, og nu var det her, der var danseskole, husflidsskole, juletræsfester, andespil m.m.

Ved gadedammen er et sprøjtehus, der ikke bruges mere, men stadig bevares.

Derefter ligger en gård kaldet "Havegården" (Sønderskovvej 4), hvor brødrene Rasmus og Niels Nielsen boede sammen med deres søster Sara. Da Anna Bruus blev alene med børnene, kom hun hos Ras og Niels som husbestyrerinde. Anna passede brødrene til de døde. Anna og Elmer Christoffersen, Anna Bruus' datter og svigersøn, overtog gården. De solgte til Astrid og Ingeman Jonstrup, som rejste efter et par år. Gården blev i 1959 delt til 2 statshusmandsbrug. Elly og Svend Åge Petersen købte det ene, og kom til at bo på selve ejendommen. De solgte i 1996 til Lene og Leif Lyder og flyttede til Rudkøbing. Lene og Leif driver fortsat gården.

Overfor "Havegården" lå for mange år siden en lille ejendom, hvor Tobias og hans kone Hanne boede. Huset er nu revet ned.

På hjørnet ligger et nyere hus (Sønderskovvej 9), som Marie og Niels Nielsen fik bygget efter en brand i 1980. Tidligere lå her et hus, som hørte til Helge Larsens gård (Haveskovvej 1) Det blev opført af murer Carl Bødker, som selv boede i det i nogle år. Ejerne skiftede, indtil Marie og Niels flyttede dertil i 1957 og senere købte stedet. Marie bor her endnu i dag.

I Sønderskovvej 7 havde Julie og Hans Christian Hansen købmandsforretning. H.C. Var en af Fodslettes 3 købmænd. Nu bor Birthe Skogeman og Jens Holgersen i huset.

Julie Hansen i sin og H.C.'s Købmandsforretning.

Bagved købmanden i Sønderskovvej 5 boede Thea og Jens Olsen. Senere kom Nellie og Martin Bøg, som i mange år drev vognmandsforretning herfra. I dag bor Anders Høysholdt der.

På hjørnet overfor ligger et hus (Sønderskovvej 3), som hørte til Hjortholm. Der boede altid to familier. I den ene lejlighed skiftede lejerne tit, men Jette og Oluf Hansen - "Lille Luf" - boede i mange år i den anden halvdel af huset. Huset er i dag fritidshus.

Gården efter (Sønderskovvej 1) var lidt herskabelig og blev kaldt "Det lille Hjortholm". Her boede sognefoged Per Christian Rasmussen og hans kone Mine. Skrædder Niels Jørgensen, "Spurvehaven", købte gården efter sognefogeden. Gården er siden blevet i familien, idet sønnen og svigerdatteren, Ejnar og Anna Jørgensen overtog den. I dag er det deres søn og svigerdatter, Niels og Dorte, der ejer den.

Skråt over for "Det lille Hjortholm" ligger det hus som var Fodslettes 2. købmandsforretning. Martha og Olav Hansen drev forretningen. I dag er det fritidshus.

Købmand Olav Hansen.

Vi kommer nu ud på Brandsbyvej og de første 3 huse hører også til Fodslette. Først den gamle røde købmandsgård (Brandsbyvej 36), hvor den 3. købmand boede. Det var Marius Hansen, som drev forretningen sammen med sin husbestyrerinde Martha. Dorte og Niels Jørgensen overtog ejendommen efter dem, og da de fraflyttede, blev den til sommerhus. Nu bor her tyskere.

Købmand Marius Hansen

Brandsbyvej 34 er en statsejendom, som Carla og Theodor Hansen fik bygget i 1929. For ca. 25 år siden købte John Jacobsen ejendommen og boede der indtil for få år siden, hvor Carla og Theodor's barnebarn Jette Bødker overtog den sammen med sin mand Jørn.

Overfor i Brandsbyvej 43 boede Petrine og Oluf Nielsen. Huset blev for mange år siden solgt til fritidsbolig.

Nu tilbage ad Brandsbyvej forbi Olav Købmands hus og ad Kohavevejen mod Humble. På hjørnet i det lille stråttækte hus (Ourevej 43) boede Petra. Hun havde overtaget huset efter sin far, skovfoged Hansen. Senere boede Ruth og Villy Mortensen der i flere år. Det er nu fritidshus.

Bagved lå Oure-smedien (Ourevej 41). Her boede smed Frederik Jørgensen og Elna. Da hun døde kom Alexia til som husbestyrerinde. Efter dem kom Smed Heine Olsen og Karen, som i 1955 solgte til smed Poul Mouritzen og Bodil. Poul Smed bor stadig i huset. Disse 2 huse hører vist til Oure, men er altid regnet med til Fodslette.

Lidt oppe ad vejen i Kohavevej 14 boede Junia og Niels Rasmussen. De havde ellers haft "Tjenergården" i Oure, men måtte sælge i 1940, og byggede så huset "Fredenslund". For en snes år siden købte Mogens Kristiansen det og bor der i dag med Birgit.

Det 2. statshusmandssted fra Brødrene Ras og Niels' "Havegården" i Fodslette blev bygget på Kohavevej. Her i nummer 13 kom Hans og Anni Jensen til at bo. De solgte efter få år til Marie og Kaj Jensen, som stadig bor der.

De 2 næste gårde udgør det vestligste Fodslette. Jorden til Kohavevej 12 hører egentlig til Oure, men da bygningerne for mange år siden blev flyttet til den nuværende beliggenhed, hører beboerne nærmest til Fodslette. I 1902 overtog Hansigne og Frits Rasmussen gården, som deres søn og svigerdatter, Svend og Else Rasmussen fik efter dem. I dag bor Else og hendes søn Ib på ejendommen.

Overfor i Kohavevej 11 boede Laura og Edelbert Møller. Deres søn og svigerdatter Egon og Julie Møller fik ejendommen efter dem. Nu bor lærer Gorm Pettersen og hans kone Annemette der.

Kohavevej 11

Nu skal vi tilbage mod selve Fodslette, men til venstre mod Hjortholm. I Haveskovvej 2, "Birkegård", boede Anna og Johannes Nielsen "Kistrup" sammen med hans mor, Marthe. Hun var blevet alene med sine børn i 1906 og flyttede herom til Kistrup Martinsen, som hun senere blev gift med. Kistrup døde i 1923 og Johannes overtog gården efter sin mor. Anna og Johannes Niensens søn og svigerdatter, Hans og Olga Nielsen, fik gården efter dem og siden fik deres søn og svigerdatter, Jens og Susanne Nielsen "Birkegård". Sidste generation "Kistrup" solgte til Torben og Iris Kristensen, og efter et par år solgte de til den nuværende ejer Mogens Elnegård.

På "Møllebjerggård" (Haveskovvej 1) boede Signe og Jens Jensen med sønnen Johannes. Da datteren Ellen Andersen blev enke, flyttede hun ind på gården hos broderen. Johannes solgte den siden til hendes datter og svigersøn, Birgit og Helge Larsen, som fortsat bor på "Møllebjerggård".

"Møllebjerggård" år 2002

I Haveskovvej 4 boede 2 sypiger, Ane og Mine, sammen med deres bror Laurits. Sypigerne var også bælgrædere i kirken, og Laurits hjalp til på gårdene. Da Mine som den sidste døde, kom Gerda og Børge Hansen i 1958 til at bo i huset, og senere købte de det. Gerda blev alene i 1995 og flyttede til Lindelse. Huset er i dag udlejningsejendom.

"Håbet" (Haveskovvej 6) ejedes ved århundredskiftet af Dorthea og Kristen Andersen Hansen. Deres søn og svigerdatter, Ulla og Otto Hansen, overtog gården og boede sammen med hans mor og dennes søster Ane. I 1964 brændte gården og Ulla og Otto byggede hus i Humble. Jorden blev solgt til "Kistrups" på "Birkegård" og på grunden blev opført et sommerhus.

Konstance og Anton Snedker boede i Haveskovvej 3. Efter dem kom Richard og hans søskende Petrine og Kristian til at bo der. Nogle år boede forskellige i huset, indtil Doris og Poul Jensen købte det sidst i '60'erne.

I Haveskovvej 5 boede Marthe og Hans Peter Nielsen. Da Marthe flyttede om til Kistrup, kom Juline og Christian Sørensen til. Juline blev senere husbestyrerinde hos Anders Bruus i Oure. Anna og Martin Rasmussen blev husets næste beboere og da Anna blev alene, blev huset solgt til Gerda og Aksel Nielsen. Efter hans død i 1939 blev Gerda og børnene boende indtil 1951. Gerda flyttede da til Tryggelev, og solgte huset til sine forældre Anine og Johan Johansen, forkarl ved Rødbjerghavn. Senere kom Eline og Mads Johan Hansen og derefter flere forskellige. Nu er huset fritidsbolig.

På hjørnet i Haveskovvej 7 boede Caroline og Anton Nielsen "Skrædder". Deres datter Elna overtog huset, og hun giftede sig med "urmager" Oluf Nielsen. Huset er nu fritidshus.

Haveskovvej 9 var tidligere fæstegård til Hjortholm. Brandt boede her, da Carl Hansen "Bødker" og Gerda købte ejendommen i 1912. Det meste af jorden forblev under Hjortholm. Carl Bødker var murer ligesom sønnen Wiggo Bødker, der overtog ejendommen efter sin far. Inger og Wiggo Hansen bor her stadig.

Wiggo Bødker, Haveskovvej 9, Fodslette.

På "Stubbegård" (Haveskovvej 11) boede Karen og Adolf Keilgård sammen med hans mor "Fa'fa". Keilgård var sognefoged og amtsrådsmedlem. Nu er det Lis og Jørgen Hansen, der ejer "Stubbegården".

Nu kommer en del huse, hvoraf de fleste hører under Hjortholm. Helt op i '60'erne boede der folk, som arbejdede på gården, og mange huse fik navn efter beboerne. Til flere af husene var der lidt staldbygning og 1-2 tdr. land jord, så daglejen kunne suppleres med egen avl. Heste og redskaber lånte man på Hjortholm efter fyraften eller om søndagen. Men med maskinernes indtog blev arbejderne på Hjortholm overflødige. Dyrene blev solgt, og jorden fra de små husmandsbrug blev lagt ind under Hjortholm og i dag passes det hele af 2 mand og inspektøren. Nogle af husene er i dag lejemål, andre er fritidshuse.

Det første er "Skovfogedhuset" (Haveskovvej 8). Her boede overskovfoged Hansen og Frue. Efter hans død i 1957 har der boet forskellige lejere.

Haveskovvej 10 er "Gudbjerghuset". Her boede Ane og Christian Gudbjerg. Før dem boede grisehandler Knudsen her; han tjente ikke altid sine penge på ærlig vis, han gik gerne på jagt i utide. Gudbjergs datter og svigersøn, Elna og Svend Nielsen overtog huset. Så kom Ellen og Johannes Hansen, og siden de flyttede til Kragholm, er huset brugt som fritidshus.

Haveskovvej 12 og 14 ligger nede under Lunden. I nummer 12 boede i flere år Anna og Hans Peter Jensen. Da de flyttede ned i "Havehuset" ved selve Hjortholm, kom Antonie og Niels Hansen, og de boede i "Storkehuset" (Haveskovvej 12) i mange år. Antonie "Stork" gik ud som kogekone, og Niels Hansen arbejdede mest i skov og have. I Haveskovvej 14 helt inde ved skoven boede Jens Olsen og senere Niels Jensen, begge udadvendte og flinke, mens Niels' kone helst ville lure bag døren! Efter dem kom Johanne og Thorkild; han var skovløber. Det lille stråtækte hus brændte i '30'erne, og det eksisterende blev bygget. Der boede forskellige arbejdsfolk indtil Louise og Gerhard Wieland kom omkring 1970 og kaldte huset "Store Skovhus". De nød livet med deres lille vogn og hest, som hver dag fik sin morgenbajer. Wieland døde i 1994 og huset er nu fritidshus.

Haveskovvej 13 har også haft forskellige lejere, men Ellen og Kristen Johansen boede der i en årrække fra 1935. Senere brugte Humble Kost- og Realskole det i nogle år som en slags lejrhytte for eleverne. De kaldte det "Uglehuset". Navnet bruges stadig.

"Uglehuset" år 2002

I "Thomashuset" (Haveskovvej 16) boede Alma og Thomas Hansen. Han var altnuligmand, for han var fiks på fingrene og kunne reparere alting, også passe og køre traktoren. Huset er i dag fritidsbolig.

"Thomashuset" år 2002

Haveskovvej 18 bliver kaldt "Skyttehuset". Der boede skytten, mens man endnu brugte en sådan på godset. Hans Madsen Flindt har også boet her. Man lagde altid mærke til denne pæne mand, når han kørte til købmand i sin jumble. Senere boede Elna og Henrik Gregersen der i flere år. Han arbejdede i skoven. Også "Frøjserne", familien Johannes Rasmussen, boede der nogle år.

De 2 næste huse har haft mange lejere i årenes løb. I øjeblikket bruger jægerne Haveskovvej 20 som tilholdssted og Haveskovvej 22 er lejet ud.

Nu er vi ved Egebjerg, der hører til Rødbjerghavn, ligesom huset (Haveskovvej 24), der ligger nedenfor. Fra toppen af Egebjerg var der en dejlig udsigt, men i de senere år er der hentet meget grus derfra. Huset er ikke brugt i flere år og er næsten faldet sammen.

For enden af vejen ved Egebjerg lå to små ejendomme, begge selvejede. I Haveskovvej 26 boede Anine og Johan Johansen. Johan Forkarl arbejdede på Rødbjerghavn, indtil de solgte til sønnen Kristen i 1951 og selv flyttede op i Haveskovvej 5. Kristen arbejdede i skoven, og da det senere blev skovfogeden fra Løvenborg, der fik det overordnede opsyn med skoven, blev det Kristen, der stod for det daglige opsyn. Ellen og Kristen Johansen solgte huset til grev Christian på Hjortholm i 1991 og flyttede til Tryggelev.

Det sidste hus Haveskovvej 28 er bygget 1919, samtidig med Haveskovvej 26. Før var det en gammel stråttækt ejendom, og her boede omkring år 1900 Wiggo Bødker's bedstefar. Han hed også Carl Hansen og var bødker. Hans datter og svigersøn, Frederikke og Aksel Hansen fik huset efter dem. Aksel sørgede for el-forsyningen på Hjortholm ved hjælp af en dieselmotor. Der gik mange år, før der blev ført el-ledninger helt til Hjortholm, og under krigen, hvor de ikke kunne få olie, blev der fyret med tørv og brænde i et lokomobil. Da de senere flyttede op i Haveskovvej 22, købte Marie og Johan Laursen det. Johan Gartner havde mange frugttræer og dyrkede grøntsager på sin jord og arbejdede ellers på Rødbjerghavn. Maries søn, Rasmi Rasmussen, og hans kone Alma købte huset, og da Rasmi døde, flyttede deres datter og svigersøn, Herta og Svend Åge Jensen ind hos Alma. I dag er det deres sønner, Erik og Tage, der ejer og bebor ejendommen.

Tilbage til Egebjerg og til "Smedehuset" (Haveskovvej 15) . Det hørte oprindeligt til Rødbjerghavn og i nogle år boede "Skyt'bødkeren's" der. For flere år siden købte tømrer Kaj Thomsen huset, og bor der stadig.

Videre ligeud, og vi kommer til Rødbjerghavn (Haveskovvej 32) . Indtil 1959 havde de køer på gården, og deres fodermesterhus lå ned mod stranden, før vi kommer til gården. Det er for længst revet ned.

Når vi er igennem alléen ligger der et lille hus (Haveskovvej 34) på højre hånd. Her boede forskellige forvaltere. I dag er det fritidshus.

På Rødbjerghavn boede proprietærfamilien Staun indtil 1931, hvor de solgte til Micael Hansen fra Skebjerg. I 1961 overtog Mogens Alsing Rødbjerghavn og drev den indtil 1981, hvor Gustav Nielsen blev ny ejer. For et par år siden købte hans søn Jacob gården, og han bor der nu sammen med Lena Hansen. Rødbjerghavn er en stor velholdt gård på ca. 300 tdr. land. "I gamle dage" skulle der mange mennesker til at passe sådan en gård, blandt andet jomfru og stuepige, mejeripige og kusk, huggehusmand, karle og daglejere, ialt 23 i 1909. I dag passes det hele af 1 mand.

"Rødbjerghavn"

Kører vi bag om Rødbjerghavn, kommer vi til skoven. Her mod nord lå et lille hus, som for længst er revet ned. Her boede Marie Laursens mor, Pouline. Hun var vist mest kendt for de eder og mindre pæne forbandelser, der kom fra hendes mund.

Når vi kommer gennem skoven mod syd ligger endnu et hus, der hørte til Rødbjerghavn (Sønderskovvej 27). Der boede gerne 2 familier, som regel folk, der arbejdede på Rødbjerghavn. Før krigen boede Kristiane Larsen der; hun havde fransk vask og strygning. Samtidig boede Elsa Jensen i huset. Hun havde været gift med Olav Jensen. Hun var datter af Johan Forkarl. Da Alsing solgte Rødbjerghavn, beholdt han dette hus, og hans børn bruger det nu som fritidshus.

Og nu tilbage, hvor vi drejer mod Hjortholm, til husene Haveskovvej 36, 38 og 40. Der boede fodermestre og røgttere, nogle i flere år, andre skiftede tiere. Nu bor der forskellige lejere.

I "Villa'en" (Haveskovvej 42) boede ofte "fine" folk, de fleste i en årrække. Nogle navne, der huskes, er Hr. og Fru Fabricius, Frk. Scavenius, der kom fra "Klintholm" på Møn og var søster til den daværende grevinde, lærerparret Gierså, Hr. og Fru Fusing og ikke at forglemme "ejendomshandler" Roost. Som nogle af de sidste boede det unge grevepar her, mens hovedbygningen på Hjortholm blev renoveret.

Efter "Villa'en" ligger et hus (Haveskovvej 44), der oprindeligt var so-hus, men efter krigen blev det bygget om til beboelse. Det blev to lejligheder til folk, der arbejdede på gården. De første flyttede ind i 1947. Det var Karen og Verner Kroun, han var mest traktorfører. De boede her indtil de i 1970 flyttede til Brandsby. De første, der boede i den anden lejlighed var Astrid og Henry Jensen, men den skiftede ofte lejere, indtil Annie og Gerhard Sørensen kom. I ca. 1970 rejste de til Humble. Efter nogle år blev huset moderniseret, og i dag er der to fine ferielejligheder.

I staldkarlens hus (Haveskovvej 48) boede Anna og Jens Højbjerg. Han arbejdede i stalden, men blev ikke ret gammel, så Anna Skrædder fik en lille lejlighed i "Kavalerfløjen" og blev oldfrue for Grevens. Martha og Christian Hansen afløste Jens Højbjerg og efter dem var Else og Gunnar Jørgensen i flere år staldkarlefolk. Så kom Jytte og Svend Aage Glashoff Jensen. De arbejdede på gården, og flyttede senere til Østerskov.

Bag gården imod alléen lå det sidste af Hjortholms arbejderhuse. Her boede Peter Baltzer Jensen med sin familie, mens han var chauffør på Hjortholm. Senere kom Anna og Hans Peter Jensen. Han var havemand i mange år, og Anna fik friboligret i "Havehuset" efter hans død.

I mange år blev Hjortholm passet af forpagtere. Anna og Christian Sørensen boede i forpagterboligen (Haveskovvej 46) fra 1928 - 1936, hvor de overtog Frederiksberg. Derefter flyttede Mary og Leo Steffensen ind. Han var forpagter i over 30 år, hvorefter de købte hus i Vindeby på Tåsinge og flyttede dertil. Karin og Mogens Jensen kom som forvalter, og boede i nr. 38 et stykke tid, men snart blev Jensen inspektør, og de flyttede ind i forpagterboligen, hvor de stadig bor.

“Hjortholm”

Hjortholm er en gård på ca. 600 tdr. agerjord og skov. Dens historie kan føres helt tilbage til starten af det 16. Århundrede og den hed oprindelig Fodslettegård. Gennem tiderne har der været op- og nedgangsperioder for de forskellige ejere.

Hjortholm har været i slægten Ahlefeldt-Laurvigs besiddelse i over 100 år, kun afbrudt i ca 5 år, da Kammerjunker Jacob de Neergaard ejede det fra 1928-1933. Lensgreve Christian J. F. Ahlefeldt-Laurvig overtog Hjortholm i 1896. Hans søn grev Hans forpagtede godset i 1908 og købte det i 1916. Han solgte det til Kammerjunkereren, men i 1933 købte grevens søn Christian Ahlefeldt-Laurvig Hjortholm tilbage til slægten. I 1938 købte grev Christian Løvenborg ved Holbæk og bosatte sig der.

Hjortholms hovedbygning blev nu mest brugt som sommerbolig for greven og hans familie. I 1989 overtog grev Christians søn Hans Hjortholm. Efter en større renovering er greveparret Dorte og Hans Ahlefeldt-Laurvig flyttet ind i hovedbygningen, hvor de i dag bor sammen med deres 3 børn.

Hjortholm fremstår flot og velholdt, hvor de gamle bevaringsværdige bygninger er istandsat og nyt er tilført med nænsomhed.

Da jeg i '50'erne kom til Fodslette, var de fleste beboere landmænd. Her var små landbrug på cirka 10 tdr. land og gårde med 20-30 tdr. land, hvor der var både karl og pige. "Anneksgården" var lidt større, ca. 75 tdr. Land, så der var mindst 1 tjenestepige, 2 karle plus daglejere, så snart der var ekstra arbejde. Dengang var her ca. 25 landbrug foruden Hjortholm og Rødbjerghavn. I dag er der 6 tilbage: Bent Madsen "Strandgården", Finn Thilleman, Mogens Hansen "Anneksgården", Leif Lyder "Havegården", Mogens Elnegård "Birkegård", og Jørgen Hansen "Stubbegård". Efter datidens målestok et det nu blevet ret store ejendomme ved hjælp af indkøbt eller forpægtet jord. Dengang var her også mange små erhvervsdrivende. Foruden de 3 købmænd havde vi smed, tømrer, murer, skomager, skrædder, sypige og vognmand i Fodslette.

Fodslette med Kirken som centrum.

I dag er her ca. 70 faste beboere i Fodslette. Det svarer næsten til det antal mennesker, der arbejdede på Hjortholm og Rødbjerghavn i første halvdel af århundredet. Een ting har vi dog stadig: Fodslette Kirke. Den lyser op i "byens" midte, så vi kan se, vi er hjemme.

*Inger Hansen
Haveskovvej 9
Fodslette*